

МЕМЛЕКЕТТІҢ, ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ, ЖЕКЕ СЕКТОРДЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДАҒЫ РОЛІ

Турмахан Данагуль
ОМ 14-15-1

Денсаулық сақтау секторының, оның ішінде медициналық қызметтер нарығының жай-күйіне мемлекеттік бақылау төмендегілермен түсіндіріледі:

1. Денсаулық сақтауды басқару нарықтық тетіктердің көмегімен ғана мүмкін емес, өйткені халықтың денсаулық жағдайы қоғамдық тауарлардың санатына жатады, ал денсаулық сақтау жүйесі өздігінен осы саладағы нарықтық қатынастармен қамтамасыз ете алмайтын қаржыландыру деңгейін талап етеді.
2. Мемлекет нарықтық қатынастарға тән кейбір жағымсыз салдарларды болдырмау үшін денсаулық сақтау саласын реттеуге мүдделі.

Мемлекет ролі

- денсаулық сақтау ұйымдарының ақпараттық асимметриядан және олардың монополиялық жағдайынан пайда табуға қабілетін шектеп, науқастарға зиян келтіре алады;
- медициналық қызмет тұтынудың сыртқы әсерлерін есепке ала отырып, денсаулық сақтау секторында ресурстарды бөлу;
- - халықтың барлық топтарына медициналық және сақтандыру қызметтерінің қол жетімділігін қамтамасыз ету.
- Мемлекеттің денсаулық сақтау ұйымына қатысуы арқылы ол түрлі деңгейдегі мемлекеттік биліктің заң шығарушы және атқарушы органдарын, жергілікті өзін-өзі басқаруды және осы органдар құрған барлық мемлекеттік және муниципалдық ұйымдарды қамтиды.

Мемлекет атқаратын негізгі функциялар

- 1) денсаулық сақтау қызметін реттеу:
  - - медициналық, фармацевтикалық және сақтандыру қызметін лицензиялау;
  - медициналық қызмет көрсетудің, дәрілік заттардың, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техниканың сапалық нормативтерін, сондай-ақ медициналық ұйымдарды жабдықтау стандарттарын белгілеу, олардың сақталуын бақылау;
  - - медициналық көмек алу және халықты дәрілік заттармен қамтамасыз ету үшін жағдайларды реттеу.
- 2) Өндірістік қызметтер:
  - - жұқпалы аурулардың импорты мен таралуынан санитарлық-эпидемиологиялық қадағалауды және санитарлық қорғауды қамтамасыз ету;
  - - халықты мемлекеттік медициналық ұйымдар тарапынан әртүрлі медициналық көмекпен қамтамасыз ету.
- 3) халыққа медициналық көмек көрсетуді қаржыландыру.

- ◎ Жаһандық үрдіс - бұл халықты медициналық қамтамасыз етуді қаржыландыру мен ұйымдастыруда мемлекеттің рөлін арттыру. Халықтың жан басына шаққандағы ЖІӨ-нің өсуімен ЖІӨ-де денсаулық сақтауға жалпы шығындардың үлесі артып, осы шығыстардағы мемлекеттің үлесі өседі

Халықаралық ұйымдар

- ВОЗ
- Глобальный фонд для борьбы со СПИД, туберкулезом и малярией
- СидиСи
- ЮНИСЕФ
- ЮНФПА
- ЮНЭЙДС
- ЮСАИД
- ОИС

ДДҰ

- ДДҰ қызметкерлері, соның ішінде дәрігерлер, денсаулық сақтау саласының мамандары, ғалымдар, эпидемиологтар және басқа да мамандар әлемнің 150 елінде жұмыс істейді. Олар денсаулық сақтау министрліктеріне техникалық мәселелер бойынша кеңес береді және алдын-алу, емдеу және күту саласында қолдау көрсетеді.
- Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының қызметі жаһандық денсаулықтың барлық салаларын, соның ішінде шұғыл көмек көрсетуді қамтиды; төтенше жағдайда гуманитарлық көмек; аурулардың пайда болуын анықтау және олардың таралуына қарсы әрекет етуі тиіс елдердің халықаралық денсаулық сақтау ережесін құру; созылмалы ауруларды алдын-алу; және денсаулығына байланысты Тұрақты даму мақсаттарына жету.

- ◎ Дүниежүзілік денсаулық сақтау статистикасы: Тұрақты даму мақсаттары тұрғысынан денсаулық жағдайын бақылау
- ◎ 2015 жылға дейінгі кезеңді қамтитын Мыңжылдық Даму Мақсаттары нақты ауруларға қатысты шектеулі мақсаттар жиынтығын қамтиды; 2030 жылға дейінгі мерзімге қойылған орнықты даму мақсаттары, ауқымы кеңірек. Атап айтқанда, олар «Салауатты өмір салтын қалыптастыру және кез келген жастағы барлық адамдар үшін әл-ауқаттың өсуіне жәрдемдесу» кең мақсатты қамтиды және медициналық қызметтерді әмбебап қамтуға шақырады.
- ◎ · Әлемдегі адамдардың жартысынан азы бүгінгі күні барлық қажетті медициналық қызметтерді алады.